

Lietuvių kalbos ir literatūros PUPP programa 2018

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2017 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-579

Kas bus tikrinama?

- Kaip išmokome suprasti ir aptarti skaitomus tekstus;
- Kaip išmokome kurti tekstus žodžiu ir raštu, kai reikia remtis literatūros žiniomis;
- Kaip pažįstame kalbos sandarą ar taisyklingai vartojame gramatines formas ir konstrukcijas;
- Kaip mokame laikytis lietuvių kalbos tarties ir kirčiavimo normų;
- Kaip gebame taikyti lietuvių kalbos rašybos ir privalomosios skyrybos taisykles;

Kaip bus tikrinami įgyti gebėjimai?

Pasiekimų patikrinimą sudaro patikrinimas **ŽODŽIU** ir **RAŠTU**.

Kaip bus tikrinami įgyti gebėjimai?

- Patikrinimas **ŽODŽIU**: *kalbėjimas*, remiantis 10 (gimnazijos II) klasės literatūrinio ugdymo turiniu.
- Patikrinimas **RAŠTU**: programinių ir neprograminių *tekstų suvokimo*, *kalbos pažinimo ir vartojimo* bei *teksto kūrimo* dalys.

Pasiekimų patikrinimo struktūra ir trukmė

Pasiekimų patikrinimo dalys	Veiklos sritys	Trukmė / laikas
Žodžiu	Literatūrinio ugdymo turinio supratimas	10 (gimnazijos II) klasė 5–7 min.
	Kalbėjimas	
Raštu	Teksto suvokimas	100 min.
	Kalbos pažinimas ir vartojimas	
	Teksto kūrimas	150 min.

Kaip bus vykdomas patikrinimas?

- Pasiekimų patikrinimas **ŽODŽIU** vykdomas 10 (gimnazijos II) klasės **ugdymo procese** ir vertinamas mokančio mokytojo pagal vertinimo normas, parengtas vadovaujantis PUPP programoje nurodytais kriterijais.
- Patikrinimo **RAŠTU** teksto suvokimo bei kalbos pažinimo ir vartojimo dalys yra susijusios ir vykdomos kartu.

Kokia tikrinamų gebėjimų svarba?

Tikrinami gebėjimai	Svarba
Kalbėjimas	25%
Teksto suvokimas	35%
Kalbos pažinimas ir vartojimas	
Teksto kūrimas	40%

**Koks bus pasiekimų
patikrinimo turinys?**

Kalbėjimo gebėjimai

- Proceso metu aptarsime kalbėjimo užduotį, susiedami ją su konkrečiomis pamokomis;

Pasirinksite kalbėjimo užduotį ir jai ruošitės su mokačiu mokytoju;

Pasirengtą kalbėjimo planą / teiginius / tekstą / konspektą panaudotos literatūros sąrašą pristatysite mokačiam mokytojui iki kalbėjimo dienos;

Kalbėsite klasės draugams, atsakysite į jų ir mokytojo klausimus;

Kalbėjimo užduočių pavyzdžiai

- Kokias amžinas tiesas skelbia Sofoklio tragedija „Antigonė“?
- Dviejų pasirinktų Sofoklio Antigonės veikėjų paveikslų lyginimas.
- Aptarkite antikinius motyvus pasirinktuose (2-3) kūrinuose.
- Didvyriškumo samprata skirtingų laikotarpių literatūroje (antika/ viduramžiai/ naujieji amžiai).
- Šiuolaikinio Prometėjo paveikslas. Kokias vertybes jis turėtų skelbti ir ginti?

Teksto suvokimo gebėjimai

- ▶ pateikiami du (ar daugiau) bendrine kalba parašyti tekstai, kurių bendra apimtis 800–1000 žodžių; bent vienas tekstas – programinis (privalomas) grožinis arba negrožinis kūrinys (ištrauka);
- ▶ teksto suvokimo gebėjimams patikrinti pateikiamos atviro pobūdžio užduotys / klausimai, apimantys esminius tekstų aspektus;
- ▶ **bent viena užduotimi, susijusia su programinio (privalomo) kūrinio suvokimu bei kontekstinėmis žiniomis ir / ar lyginimu, reikalaujama rišlaus, argumentuoto atsakymo.**

Kalbos pažinimo ir vartojimo gebėjimai

- **kalbos pažinimo** gebėjimams patikrinti pateikiamos 4–5 užduotys, susijusios su lietuvių kalbos fonetikos, morfologijos ir rašybos bei sintaksės ir skyrybos pažinimu;
- **kalbos vartojimo** gebėjimams patikrinti pateikiamos 2–3 užduotys, susijusios su gramatinių / leksinių / stilistinių ar retorinių raiškos priemonių pažinimu ir / ar tikslingu vartojimu.

Teksto kūrimo gebėjimai

- teksto kūrimo raštu gebėjimai patikrinami viena atvirojo tipo užduotimi; minimali kuriamo teksto apimtis – 250 žodžių;
- pateikiamos **trys teksto kūrimo užduotys** iš 9–10 (gimnazijų I–II) klasių kurso; renkatės vieną iš jų ir kuriate tekstą pagal temos formuluotę, remdamasis literatūros (kultūros) žiniomis ir savo patirtimi;
- tekstas rašomas **jūsų pasirinkta forma**: kaip **rašinys** (atsakymas į klausimą), **literatūrinis laiškas** ar **dienoraštis, straipsnis, esė** ir pan.

Kaip bus vertinama?

Kalbėjimo ir literatūrinio ugdymo turinio supratimo (25 proc. galimų testo taškų)

- kalbėjimo turinys (svarba – **50 proc.**);
- kalbėjimo aiškumas, sklandumas, nuoseklumas; kūrybiškumas / stiliaus tinkamumas (svarba – **20 proc.**);
- gramatikos ir žodyno taisyklingumas, tarties, kirčiavimo, intonacijos atitiktis bendrinės kalbos normoms (svarba – **20 proc.**);
- viešojo bendravimo etikos laikymasis, problemų kėlimo, svarstymo, pritarimo ir prieštaravimo kultūra, atsižvelgimas į kalbėjimo situaciją ir adresatą (svarba – **10 proc.**).

Teksto suvokimo atliktis (15 proc. galimų testo taškų)

- tekstų apibūdinimas pagal tipą / žanrą / funkcinį stilių / struktūrą / paskirtį arba teksto pagrindinių savybių / raiškos būdo priklausymą (svarba – **10 proc.**);
- tekstų nagrinėjimas ir interpretavimas, lyginimas ir vertinimas; pagrįstų klausimų / hipotezių kėlimas pagal teksto(-ų) temą / idėjas; teksto sąsajų su kontekstu / teksto įtakos atpažinimas ir apibūdinimas; pagrįstų išvadų darymas (svarba – **40 proc.**);
- tekstų susiejimas su savo patirtimi ir nuostatomis / su anksčiau skaitytais tekstais; argumentuotas teksto(-ų) idėjų palaikymas ar prieštaravimas keliamoms idėjoms, savo įžvalgų formulavimas ir argumentavimas (svarba – **40 proc.**);
- atsakymų atitiktis bendrinės kalbos normoms (svarba – **10 proc.**).

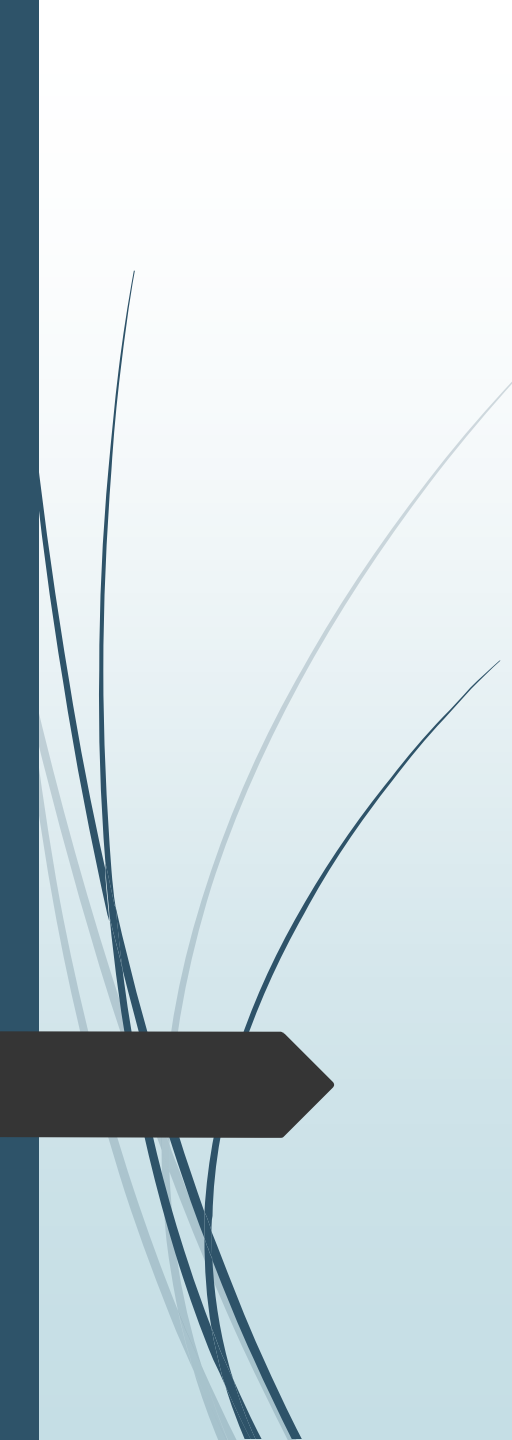
Kalbos pažinimo ir vartojimo (20 proc. galimų testo taškų)

- ▶ lietuvių kalbos **fonetikos, morfologijos ir rašybos pažinimas**: žodžių fonetinė, sandaros ar darybos analizė; kalbos dalių ir formų darybos nustatymas bei gramatinis nagrinėjimas; žodžių rašybos aiškinimas (atraminė forma) ir pan. (svarba – **40 proc.**);
- ▶ lietuvių kalbos **sintaksės ir skyrybos pažinimas**: vientisinio ir sudėtinio sakinio sintaksinis nagrinėjimas; atskiriamųjų ir išskiriamųjų sintaksinių konstrukcijų (privaloma) skyryba (jos aiškinimas, sakinių transformavimas) ir pan. (svarba – **40 proc.**);
- ▶ lietuvių kalbos **vartojimas**: tinkamų leksinių / gramatinių / stilistinių kalbos priemonių vartojimas / retorinių teksto raiškos priemonių ir jų paskirties atpažinimas / tikslingas vartojimas ar kūrimas (svarba – **20 proc.**).

Teksto kūrimo (40 proc. galimų testo taškų)

- ▶ klausimo suvokimas ir plėtojimas, teiginių pagrindimas; argumentų tinkamumas ir vertė; jūsų individualybės atsiskleidimas (svarba – **40 proc.**);
- ▶ teksto nuoseklumas; stiliaus, žodyno ir sintaksinių formų tinkamumas (svarba – **20 proc.**);
- ▶ raštingumas: gramatika, žodynas, rašyba, skyryba (svarba – **40 proc.**).

Surinkta bendra taškų suma
verčiama pažymiu (nuo 1 iki 10)
pagal NEC parengtas
instrukcijas.